

Bergen, 2. mai 2023

Offentlig høring av NOU 2023: 3 Mer av alt - raskere

Bergen Næringsråd er den største medlemsorganisasjonen for næringslivet i Bergensregionen med over 3200 medlemmer. Vi representerer til sammen over 100.000 arbeidstakere.

Utredningen *NOU 2023: 23 Mer av alt – raskere* gir en god oversikt over dagens situasjon, og en god oppsummering av de utfordringer Norge vil stå overfor i tiden som kommer knyttet til energiforsyning og kraftforbruk.

Energikommisjonens innstilling sier at med økende strømforbruk og svært dårlige utsikter til en tilsvarende økning av produksjonen, vil det norske kraftoverskuddet være borte om bare fire år.

Mangel på kraft på kalde vinterdager er ifølge Statnett den mest akutte trusselen det norske kraftsystemet står overfor. Utfordringen nå er å raskt realisere store mengder ny fornybar kraftproduksjon. Uten dette er det ikke realistisk å nå lokale, regional og nasjonale klimamål. Vi vil gå glipp av industrietableringer og kunne få vedvarende høye strømpriser.

I tillegg til dette er det svak overføringskapasitet i nettet i mange områder langs kysten. Det er spesielt kritisk i Bergensregionen hvor industri får avslag til å koble seg på nettet.

Bergen Næringsråd ser at mangel på overføringskapasitet og kraft er den største barrieren for å nå nasjonale, regionale og nasjonale klimamål, samt etablering av ny grønn industri. Manglende tilgang på fornybar energi har en kostnad i form av tapt næringsutvikling, verdiskaping, arbeidsplasser og økte energikostnader.

Effektivisering av saksbehandling

Unødvendig lang saksbehandlingstid for både nett og ny produksjon er en forsinkende faktor for nødvendig utbygging. Vi er enige med kommisjonen i at det er mulig å effektivisere disse uten at det går på bekostning av demokratiske prosesser. Lang ventetid på å få saksbehandler og/eller ledetid i etatene gir ingen demokratisk gevinst i saksbehandlingen. Vi frykter for norsk konkurransekraft om ikke det settes frister for myndighetsbehandling av både produksjon og nett, slik EU jobber etter. EU sitt nye fornybardirektiv «Renewable Acceleration Areas» har til hensikt å redusere tidsbruken betraktelig. Vi støtter derfor Energikommisjonens forslag til tiltak for raskere saksgang.

Overføringskapasitet i Bergensregionen

Analyser fra [Grøn region](#) 2021 viser at Bergensregionen har betydelig «*verdiskaping på vent*» som følge av anstrengt kraftsituasjon. Rundt 83 % av de grønne innovasjonsprosjektene i fylket er kraftkrevende, hvor situasjonen er spesielt kritisk på Kollsnes og Mongstad. Statnett og BKK har planlagt og iverksatt flere spenningsoppgraderinger og ny nettutbygging for å bedre situasjonen, men det er først ved realisering av en ny 420 KW linje mellom Samnanger og Kollsnes at nettet vil ha kapasitet til å håndtere forbruksøkningen som den planlagte industriutviklingen medfører. Denne vil med dagens ledetid stå klar omkring 2032. Det er mange år etter at behovet var der i utgangspunktet. Energikommisjonen har vært tydelig på at nettutbygginger bør kunne gjennomføres raskere. Dette er en god innstilling, men det haster å prioritere områder som har størst utfordring.

Raskere i gang med havvind

Energikommisjonen understreker viktigheten av å komme raskt i gang med utbygging av havvind, og mener det bør være et mål om 5-20 TWh innen 2030. Trollvind er per i dag det eneste prosjektet som er modent nok til å kunne realiseres innen denne tidsrammen. Men da krever det at myndighetene raskt tildeler areal og gir konsesjon til prosjektet.

Skatt

Vi deler Energikommisjonens overordnede prinsipper om skatte- og avgiftspolitikken, at den ikke skal være hinder for samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer, at den skal avspeile at sektoren høster av fellesskapets naturressurser og at den må gi forutsigbarhet.

Med dagens regime er vannkraft hardere beskattet enn olje- og gassproduksjon. Innrettingen er til hinder for nødvendige effektinvesteringer i vannkraft. Skattenivået reduserer også kraftbransjens evne til å investere i annen ny kraftproduksjon som for eksempel havvind.

Vi er enige med Energikommisjonen i at det trengs et godt gjennomarbeidet og forankret politisk forlik om kraftskatt.

Markedets rolle

Vi er enige i at et markedsbasert system også i fremtiden vil forvalte våre energiresurser på en god måte. Eventuelle endringer i markedsregelverk må ta sikte på å utvikle dagens system slik at vi får de investeringene vi trenger, og at våre energiresurser forvaltes mest mulig samfunnsøkonomisk.

Med vennlig hilsen

Monica Mæland

Administrerende direktør

Bergen Næringsråd